

ХРУЩОВСЬКА ВІДЛИГА

1953-1964

ПЛАН

- **СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИЙ РОЗВИТОК УКРАЇНИ. НАРОСТАННЯ ЗАСТІЙНИХ ТА КРИЗОВИХ ЯВИЩ У СУСПІЛЬСТВІ.**
- **ПОЛІТИЧНЕ ЖИТТЯ КРАЇНИ. ШІСТДЕСЯТНИКИ. ДИСИДЕНТИ. ОБ'ЄКТИВНА НЕОБХІДНІСТЬ ПОЛІТИЧНИХ РЕФОРМ.**

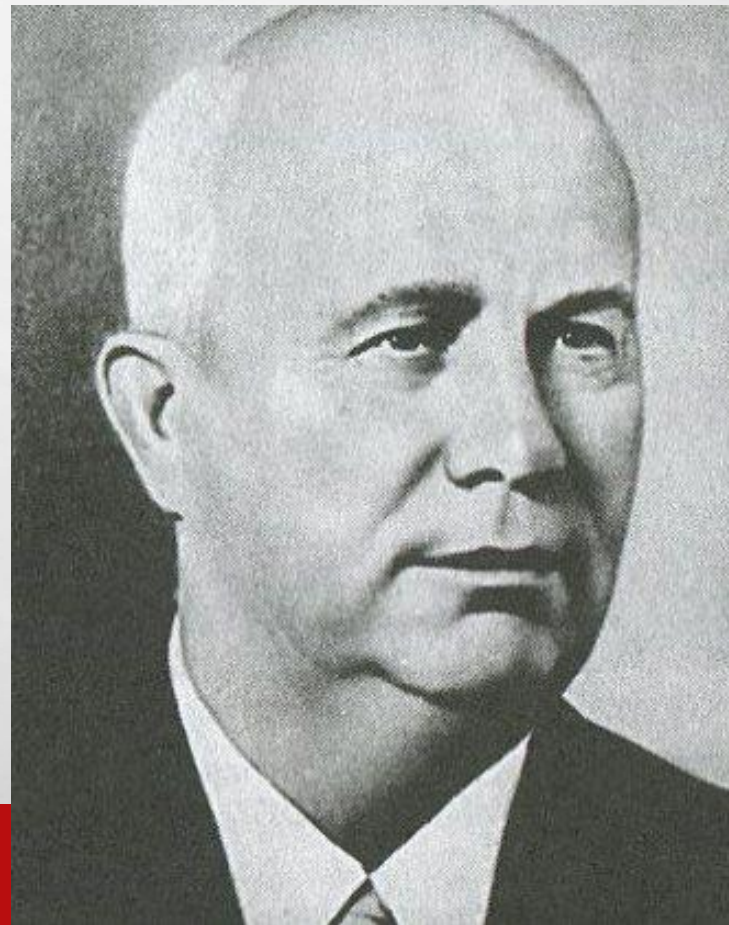
ПОНЯТТЯ І ПЕРСОНАЛІЇ

- **“ВІДЛИГА”,**
- **“КУЛЬТ ОСОБИ”,**
- **“ДЕСТАЛІНІЗАЦІЯ”,**
- **“ШІСТДЕСЯТНИКИ”,**
- **“ДИСИДЕНТСТВО”,**
- **“ЛІБЕРАЛІЗАЦІЯ”,**
- **“РАДНАРГОСПИ”,**
- **“ПОЛІТИЧНА РЕАБІЛІТАЦІЯ”**
- **ЛЕВКО ЛУК’ЯНЕНКО**
- **ЛІНА КОСТЕНКО**
- **ІВАН ДЗЮБА**
- **ВАСИЛЬ СИМОНЕНКО**

ХРУЩОВСЬКА «ВІДЛИГА»

ХРУЩОВСЬКА

**"ВІДЛИГА" — НЕОФІЦІЙНА
ПУБЛІЦИСТИЧНА НАЗВА ПЕРІОДУ В
ІСТОРІЇ СРСР ПІСЛЯ СМЕРТІ Й.
СТАЛІНА (З 1953 ПО 1964-Й РР.).**

У СЕРЕДИНІ 50-Х РР. УРСР ВІДІГРАВАЛА ОДНУ З ГОЛОВНИХ РОЛЕЙ У ЄДИНОМУ НАРОДНОГОСПОДАРСЬКОМУ КОМПЛЕКСІ КРАЇНИ.

- **ПЕРЕТВОРИЛАСЯ НА ПОТУЖНУ МЕТАЛУРГІЙНУ І ПАЛИВНУ БАЗУ СРСР**
- **СТАЛА ОДНИМ З НАЙРОЗВИНУТИШИХ РАЙОНІВ МАШИНОБУДУВАННЯ.**
- **У 1957Р. ЗА КІЛЬКІСТЮ ВИРОБНИЦТВА ЧАВУНУ НА ДУШУ НАСЕЛЕННЯ УКРАЇНА ВИПЕРЕДИЛА ВСІ КАПІТАЛІСТИЧНІ ДЕРЖАВИ СВІТУ.**
- **ЗА ВИДОБУТКОМ ВУГІЛЛЯ ВОНА ВИЙШЛА НА ДРУГЕ МІСЦЕ У СВІТІ, А ЗА ВИРОБНИЦТВОМ СТАЛІ НА ТРЕТЄ.**

ОДНАК, ПАРАЛЕЛЬНО ЗРОСТАННЮ ІНДУСТРІАЛЬНОЇ МОГУТНОСТІ В УКРАЇНІ ПОГЛИБЛЮВАЛИСЯ І ДЕДАЛІ БІЛЬШЕ ВІЯВЛЯЛИСЯ НЕГАТИВНІ ТЕНДЕНЦІЇ, ЯКІ НАБУВАЛИ РИС ХРОНІЧНОСТІ.

- **ЗНАЧНЕ ВІДСТАВАННЯ ВІД ПРОВІДНИХ КАПІТАЛІСТИЧНИХ КРАЇН У ЯКІСНИХ ПОКАЗНИКАХ-ЗАТРАТАХ МАТЕРІАЛЬНИХ І ТРУДОВИХ РЕСУРСІВ ТОЩО;**
- **ДИСПРОПОРЦІЙНЕ, БЕЗСИСТЕМНЕ МОДЕЛЮВАННЯ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ, ПЕРЕНАСИЧЕННЯ ЇЇ ПРОМИСЛОВИМИ ПІДПРИЄМСТВАМИ;**
- **ЗНИЖЕННЯ ТЕМПІВ ЗРОСТАННЯ ПРОДУКТИВНОСТІ ПРАЦІ В ПРОМИСЛОВІСТІ ТОЩО.**

ЦІ ТЕНДЕНЦІЇ ВИМАГАЛИ НЕГАЙНОГО ПРИСКОРЕННЯ НАУКОВО-ТЕХНІЧНОГО ПРОГРЕСУ, ЗДІЙСНЕННЯ ЗНАЧНИХ СТРУКТУРНИХ ЗРУШЕНЬ У ТЕХНОЛОГІЇ, ОРГАНІЗАЦІЇ ТА УПРАВЛІННІ ВИРОБНИЦТВОМ.

КРІМ ЦЬОГО, НЕОБХІДНО БУЛО ВИРІШИТИ ЩЕ ДВА ЗАВДАННЯ: НАГОДУВАТИ, ОДЯГАТИ ЛЮДЕЙ, ПІДНЯТИ ЇХ КУЛЬТУРНИЙ РІВЕНЬ; ЗМІЦНИТИ ОБОРОНУ КРАЇНИ.

РЕФОРМУВАННЯ СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА

- **ГОЛОВНИМ ЗАВДАННЯМ СЕРЕД УСІХ ПРІОРИТЕТІВ НА ПОЧАТКУ 50-Х РР. СТАЛО ВИРІШЕННЯ ПРОДОВОЛЬЧОЇ ПРОБЛЕМИ, ЯКУ МОЖНА БУЛО ВИРІШИТИ ТІЛЬКИ ШЛЯХОМ РАДИКАЛЬНИХ РЕФОРМ УСЬОГО ПРОЦЕСУ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО ВИРОБНИЦТВА.**
- **ПОЧАТОК РЕФОРМУВАННЯ ПОКЛАВ ВЕРЕСНЕВИЙ (1953Р.) ПЛЕНУМ ЦК КПРС, ЯКИЙ НАМІТИВ ЗАХОДИ, СПРЯМОВАНІ НА ПІДНЕСЕННЯ СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА.**

РЕФОРМИ С/Г :

- **ПОСИЛЕННЯ МАТЕРІАЛЬНОЇ ЗАЦІКАВЛЕНОСТІ КОЛГОСПНИКІВ У СУСПІЛЬНОМУ ВИРОБНИЦТВІ. В 1952 - 1958РР. – ЗАКУПІВЕЛЬНІ ЦІНИ НА ЗЕРНО ЗРОСЛИ МАЙЖЕ У 7 РАЗІВ, НА КАРТОПЛЮ – У 8 РАЗІВ, НА ПРОДУКТИ ТВАРИННИЦТВА – 5,5РАЗА.**
- **СТВОРЕННЯ УМОВ ДЛЯ РОЗВИТКУ ОСОБИСТОГО ГОСПОДАРСТВА КОЛГОСПНИКІВ (ЗНИЖЕННЯ ПОДАТКІВ, ТВЕРДІ СУМИ ПОДАТКІВ ТА ІН.).**
- **ЗДІЙСНЕННЯ ПЕРЕХОДУ (ХОЧА І НЕПОСЛІДОВНОГО) ВІД ЖОРСТКОГО ПЛАНУВАННЯ ДО ПОЄДНАННЯ ЦЕНТРАЛІЗОВАНОГО ПЛАНУВАННЯ З ГОСПОДАРСЬКОЮ САМОСТІЙНІСТЮ КОЛГОСПІВ І РАДГОСПІВ.**
- **ЗМІЦНЕННЯ МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНОЇ БАЗИ С/Г. ПРОТЯГОМ 1951 – 1960РР. КАПІТАЛОВКЛАДЕННЯ В С/Г РЕСПУБЛІКИ ЗРОСЛО У 6 РАЗІВ ПОРІВНЯНО З 4-ОЮ П'ЯТИРІЧКОЮ.**
- **ПОЛІПШЕННЯ ЯКІСНОГО СКЛАДУ КЕРІВНИКІВ С/Г ВИРОБНИЦТВА. В 1953Р. СЕРЕД КЕРІВНИКІВ КОЛГОСПІВ УКРАЇНИ ВИЩУ ОСВІТУ МАЛИ ЛИШЕ 3%, СЕРЕДНЮ СПЕЦІАЛЬНУ – 19%, ТО В 1960Р. – 65,5% .**

- **ЗАВДЯКИ ПРІОРИТЕТНОСТІ СВОГО РОЗВИТКУ СІЛЬСЬКЕ ГОСПОДАРСТВО У СЕРЕДИНІ 50-Х РР. ВПЕРШЕ ЗА ДОВГІ РОКИ СТАЛО РЕНТАБЕЛЬНИМ. ВАЛОВА ПРОДУКЦІЯ С/Г ЗА 1954 – 1958РР. ПОРІВНЯНО З ПОПЕРЕДНЬОЮ П'ЯТИРІЧНОЮ ЗРОСЛА НА 35,5%.**
- **У ПРОЦЕСІ КАРДИНАЛЬНИХ ЗМІН В ЕКОНОМІЦІ В ХОДІ РЕФОРМ НЕВПИННО ЗРОСТАВ СУБ'ЄКТИВНИЙ ФАКТОР (ВПЛИВ ХРУЩОВА), ЩО ЗУМОВИЛО ПОЯВУ ВОЛЮНТАРИСТСЬКИХ НЕРЕАЛІСТИЧНИХ НАДПРОГРАМ.**

У ГАЛУЗІ АГРАРНОЇ ПОЛІТИКИ ЧІТКО ВИЗНАЧИЛИСЯ ТРИ ТАКІ ПРОГРАМИ:

- **ОСВОЄННЯ ЦІЛИННИХ ЗЕМЕЛЬ. ЗАПОЧАТКОВАНО НА ЛЮТНЕВО-БЕРЕЗНЕВОМУ (1954Р.) ПЛЕНУМІ ЦК КПРС (28 – 30 МЛН. ГА НЕЗАЙМАНИХ ЗЕМЕЛЬ КАЗАХСТАНУ І СИБІРУ). РЕАЛІЗАЦІЯ ЦІЄЇ ПРОГРАМИ ВИЧЕРПУВАЛА РЕСУРСИ З УКРАЇНИ І СУТТЄВО ПОСЛАБЛЮВАЛА С/Г РЕСПУБЛІКИ.**
- **ПОСТІЙНЕ І НЕВИПРАВДАНЕ РОЗШИРЕННЯ ПЛОЩ ПОСІВІВ КУКУРУДЗИ.**
- **ГРАНДІОЗНИЙ ХРУЩОВСЬКИЙ ПРОЕКТ У ТВАРИННИЦТВІ. СУТЬ, ЗА СЛОВАМИ ХРУЩОВА, ПОЛЯГАЛА В ТОМУ, ЩОБ У НАЙБЛИЖЧІ РОКИ НАЗДОГНАТИ США ЩОДО ВИРОБНИЦТВА М'ЯСА, МАСЛА І МОЛОКА НА ДУШУ НАСЕЛЕННЯ. ЦЯ ПРОГРАМА БУЛА ВИСУНУТА НАВЕСНІ 1957Р.**

- **“ТОНКА ЗА ЛІДЕРОМ” ВИМОТУВАЛА СИЛИ, ЕНЕРГІЮ ТА РЕСУРСИ, ЗАКІНЧИЛАСЬ ТИМ, ЩО ВИРОБНИЦТВО ПРОДУКЦІЇ ТВАРИННИЦТВА У РЕСПУБЛІЦІ 1964Р. ВПАЛО ДО 92% РІВНЯ 1958Р.**
- **ПОЧИНАЮЧИ З 1958Р. У С/Г ВИРОБНИЦТВІ ПОЧАВСЯ СПАД. ЯКЩО У ПЕРІОД ВІД 1950 ДО 1958Р. ОБСЯГ ВАЛОВОЇ ПРОДУКЦІЇ С/Г УКРАЇНИ ЗРІС НА 65%, ТО З 1958 ДО 1964Р. – ЛИШЕ НА 3%. ТАКЕ САМЕ СТАНОВИЩЕ СКЛАДАЛОСЯ ЗАГАЛОМ ПО КРАЇНІ.**

ПРИЧИНИ СПАДУ:

- **Певна децентралізація командної системи не означала ні її знищення, ні її усунення від управління господарством. посилений адміністративний тиск на колгоспи.**
- **Надпрограми поглинали значну частину матеріальних і людських ресурсів, консервували екстенсивний характер розвитку с/г.**
- **Реформи здійснювались непослідовно, суперечливо, хвилеподібно, в режимі “вперед – стоп – назад”, несучи на собі значний вплив суб’єктивізму.**
- **У 1958р. було прийнято рішення про викуп колгоспами техніки МТС, що суттєво вдарило по колгоспних бюджетах (4,2 млрд. крб.).**

РАДНАРГОСПИ

- **У ЛЮТОМУ 1957Р. ЗАПРОВАДЖУЄТЬСЯ НОВА СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ, ЩО МАЛА ОРГАНІЧНО ПОЄДНАТИ ЦЕНТРАЛІЗОВАНЕ ПЛАНОВЕ КЕРІВНИЦТВО З ПІДВИЩЕННЯМ САМОСТІЙНОСТІ РЕСПУБЛІК, КРАЇВ, ОБЛАСТЕЙ.**
- **ЦЕ БУВ ТЕРИТОРІАЛЬНИЙ ПРИНЦИП УПРАВЛІННЯ ЧЕРЕЗ РАДИ НАРОДНОГО ГОСПОДАРСТВА, ЩО СТВОРЮВАЛИСЬ В ЕКОНОМІЧНИХ АДМІНІСТРАТИВНИХ РАЙОНАХ.**
- **НА ТЕРИТОРІЇ СРСР БУЛО СТВОРЕНО 105 ТАКИХ РАЙОНІВ, А В УРСР – 11. ПІД КОНТРОЛЬ РАДНАРГОСПІВ УКРАЇНИ ПЕРЕДАНО ПОНАД 10 ТИС. ПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВ, І НАПРИКІНЦІ 1957Р. ЇМ. БУЛИ ПІДВЛАДНІ 97% ЗАВОДІВ РЕСПУБЛІКИ.**
- **ЛІКВІДОВАНІ У ЖОВТНІ 1965 Р.**

СОЦІАЛЬНЕ ЖИТТЯ

- **З'ЯВИЛИСЯ НОВІ МАГАЗИНИ,
ЇДАЛЬНІ, КАФЕ, РЕСТОРАНИ,
УРІЗНОМАНІТНИВСЯ АСОРТИМЕНТ
ПРОМИСЛОВИХ ТОВАРІВ.**

✓ **СКОРОЧЕНО ТРИВАЛІСТЬ РОБОЧОГО ДНЯ У ПЕРЕДВИХІДНІ Й ПЕРЕДСВЯТКОВІ ДНІ НА 2 ГОДИНИ.**

✓ **СКАСОВАНО ЗАКОН 1940 Р., ЩО ПРИКРІПЛЮВАВ РОБІТНИКІВ ДО ПІДПРИЄМСТВ, ДЕ ВОНИ ПРАЦЮВАЛИ.**

✓ **ЗБІЛЬШЕНО ТРИВАЛІСТЬ ВІДПУСТОК, ПОВ'ЯЗАНИХ З ВАГІТНІСТЮ Й ПОЛОГАМИ.**

✓ **УСТАНОВЛЕНО 6-ГОДИННИЙ РОБОЧИЙ ДЕНЬ ДЛЯ ПІДЛІТКІВ 16-18 РОКІВ.**

Забудова м. Києва. 1950-і роки

На польові роботи. 1960-ті роки

**Будівництво газопроводу Шебелинка-
Острозька. 1960 р.**

Каховська ГЕС. 1950-і роки

✓ **ПІДВИЩЕНО ЗАРОБІТНЮ ПЛАТУ
НИЗЬКООПЛАЧУВАНИМ
РОБІТНИКАМ І СЛУЖБОВЦЯМ У
СЕРЕДНЬОМУ НА 33,0 %**

✓ **РОЗПОЧАТО ПОСТУПОВИЙ
ПЕРЕХІД ІЗ 8-ГОДИННОГО НА 7-
ГОДИННИЙ РОБОЧИЙ ДЕНЬ, А НА
ШКІДЛИВИХ ВИРОБНИЦТВАХ —
НА 6-ГОДИННИЙ.**

✓ УХВАЛЕНО ЗАКОН ПРО ПЕНСІЇ ТА ДОПОМОГУ ЧЛЕНАМ КОЛГОСПІВ.

✓ СЕЛЯНИ ОТРИМАЛИ ПАСПОРТИ, ЯКИХ НЕ МАЛИ З МОМЕНТУ ЗАПРОВАДЖЕННЯ ПАСПОРТНОЇ СИСТЕМИ

МАСОВЕ ЖИТЛОВЕ БУДІВНИЦТВО

**У ЛИПНІ 1957 Р. БУЛА ПРИЙНЯТА
ПОСТАНОВА «ПРО РОЗВИТОК ЖИТЛОВОГО
БУДІВНИЦТВА В СРСР».**

**У МАЛИХ І СЕРЕДНІХ МІСТАХ СПОРУДЖУВАЛИСЯ
2-3-ПОВЕРХОВІ ЖИТЛОВІ БУДИНКИ, У ВЕЛИКИХ
— 4-, 5-ПОВЕРХОВІ (ТАК ЗВАНІ «ХРУЩОВКИ»
ОДЕРЖАЛИ АБО ЗБУДУВАЛИ СОБІ ЖИТЛО МАЙЖЕ
18 МЛН ОСІБ.**

9-й квартал Новых Черемушек. Общий вид жилой застройки

**У ПОБУТ БАГАТЬОХ ЛЮДЕЙ ВВІЙШЛА
НОВА ТЕХНІКА: ТЕЛЕВІЗОРИ,
МАГНІТОФОНИ, ПРАЛЬНІ МАШИНКИ
ТОЩО.**

У 1960-1961 РР. БУЛА ПРОВЕДЕНА ГРОШОВА РЕФОРМА.

**ЗА РОЗМІРОМ ГРОШІ 1961 РОКУ БУЛИ НАБАГАТО МЕНШЕ СТАРИХ, І
ЯКЩО СТАРІ ГРОШІ НАЗИВАЛИ «ПОРТЯНКАМИ СТАЛІНА», ТО НОВІ –
«ХРУЩОВСЬКИМИ ФАНТИКАМИ»**

СУСПІЛЬНО-ПОЛІТИЧНЕ ЖИТТЯ

- **ВЕЛИКИМ ДОСЯГНЕННЯМ ХРУЩОВА ЯК ПОЛІТИЧНОГО ДІЯЧА БУЛА ВІДМОВА ВІД АВТОРИТАРНИХ МЕТОДІВ У ПОЛІТИЦІ.**
- **РЕФОРМИ В ПОЛІТИЧНІЙ СФЕРІ СПРИЯЛИ ПЕВНІЙ ЛІБЕРАЛІЗАЦІЇ ТА ДЕМОКРАТИЗАЦІЇ СУСПІЛЬНО-ПОЛІТИЧНОГО ЖИТТЯ:**
  - **ЛЮДИ ОТРИМАЛИ МОЖЛИВІСТЬ ВІЛЬНО ВИСЛОВЛЮВАТИ СВОЇ ДУМКИ.**
  - **ВІДНОВИЛИСЯ ДЕМОКРАТИЧНІ НОРМИ ДІЯЛЬНОСТІ КПРС (РЕГУЛЯРНЕ СКЛИКАННЯ З'ЇЗДІВ, ПЛЕНУМІВ, КРИТИКА І САМОКРИТИКА В ПАРТІЇ).**
  - **ЗРОСЛА РОЛЬ РАД – ЯК В ЦЕНТРІ, ТАК І НА МІСЦЯХ.**
  - **РОЗПОЧАЛАСЯ РЕАБІЛІТАЦІЯ ЖЕРТВ МАСОВИХ РЕПРЕСІЙ.**

- **ХРУЩОВ ЗДІЙСНИВ РЯД ЗАХОДІВ В НАПРЯМКУ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ І РОЗШИРЕННЯ ПРАВ СОЮЗНИХ РЕСПУБЛІК, В Т.Ч. Й УКРАЇНИ:**
- **УКРАЇНЦІ ЧАСТІШЕ ВИСУВАЛИСЯ НА КЕРІВНІ ПОСАДИ В РЕСПУБЛІЦІ. В 1953 Р. ПЕРШИМ СЕКРЕТАРЕМ ЦК КПУ БУЛО ПРИЗНАЧЕНО УКРАЇНЦЯ О. КИРИЧЕНКА;**
- **АКТИВІЗУВАЛАСЬ ДІЯЛЬНІСТЬ УКРАЇНИ НА МІЖНАРОДНІЙ АРЕНІ;**

МОГУТНІМ ІМПУЛЬСОМ ДЛЯ ПОГЛИБЛЕННЯ І РОЗШИРЕННЯ ПРОЦЕСУ РЕАБІЛІТАЦІЇ СТАВ ХХ З'ЇЗД УСПРС, ЯКИЙ ВІДБУВСЯ 14 - 25 ЛЮТОГО 1956Р.

- 25 ЛЮТОГО 1956Р. ПІД ЧАС ЗАСІДАННЯ ХХ З'ЇЗДУ М.С. ХРУЦОВ ВИГОЛОСИВ ТАЄМНУ ДОПОВІДЬ, ПРИСВЯЧЕНУ КУЛЬТОВІ ОСОБІ СТАЛІНА.**
- ЖОРСТКІЙ КРИТИЦІ БУЛА ПІДДАНА ЦЕНТРАЛЬНА ПОСТАТЬ ТОТАЛІТАРНОГО РЕЖИМУ, ПРОТЕ ЦЯ КРИТИКА НЕ ЗАЧІПАЛА СУТІ КОМАНДНО-АДМІНІСТРАТИВНОЇ СИСТЕМИ, НЕ ВИКРИВАЛА ЇЇ СОЦІАЛЬНОЇ ПРИРОДИ, ЗВОДЯЧИ ВСІ ВАДИ СИСТЕМИ ДО КУЛЬТУ ОСОБИ.**

ПЛЮСИ

**Початок реабілітації
жертв сталінських
репресій**

**Викриття злочинної
діяльності Л. Берії та
його найближчих
прибічників**

**Зросла увага до
відтворення
правдивої історії
українського народу,
його самобутності**

**Було проголошено
курс на "мирне
співіснування" з
країнами Заходу**

**Послаблення цензури
в мистецтві та
літературі**

МІЖНАРОДНА ДІЯЛЬНІСТЬ

- **1953 УРСР БУЛА ЧЛЕНОМ 14 МІЖНАРОДНИХ ОРГАНІЗАЦІЙ, 1955 – 29;**
- **1954 СТАЛА ЧЛЕНОМ ПОСТІЙНОЇ КОМІСІЇ ООН;**
- **1957 ВІДКРИТО ПОСТІЙНЕ ПРЕДСТАВНИЦТВО УРСР ПРИ ООН;**
- **1957-ПРИЙНЯТТЯ ДО МАГАТЕ;**
- **ДО 1959 УРСР ПІДПИСАЛА АБО ПРИЄДНАЛАСЯ ДО 65 МІЖНАРОДНИХ ДОГОВОРІВ;**

- **НАДАВАЛА КРАЇНАМ АЗІЇ, АФРИКИ, ЛАТИНСЬКОЇ АМЕРИКИ ЗНАЧНУ ЕКОНОМІЧНУ ПІДТРИМКУ**
- **ІГНОРУВАЛИСЯ ІНТЕРЕСИ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ**
- **УКР.ДИПЛОМАТІЯ ПЕРЕБУВАЛА ПІД КОНТРОЛЕМ СРСР**
- **ФАКТИЧНО УКРАЇНА ЗАЛИШАЛАСЯ НА СТАНОВИЩІ КОЛОНІЇ РАДЯНСЬКОЇ ІМПЕРІЇ**

НТР, НАУКА, ОСВІТА

Після липневого 1955 р. пленуму ЦК КПРС ставлення державної партії до наукових досліджень змінилося.

Почали стрімко розвиватися:

- **Кібернетика**
- **фізика атомного ядра**
- **Ракетна техніка**
- **Металургія**
- **Атомна енергетика**
- **Електрозварювання**
- **Медицина**

Друга половина 50-х і перша половина 60-х років — це найбільш динамічна доба в історії української науки. За ці роки було створено багато нових установ, особливо у напрямках, які вважалися перспективними з погляду потреб воєнно-промислового комплексу.

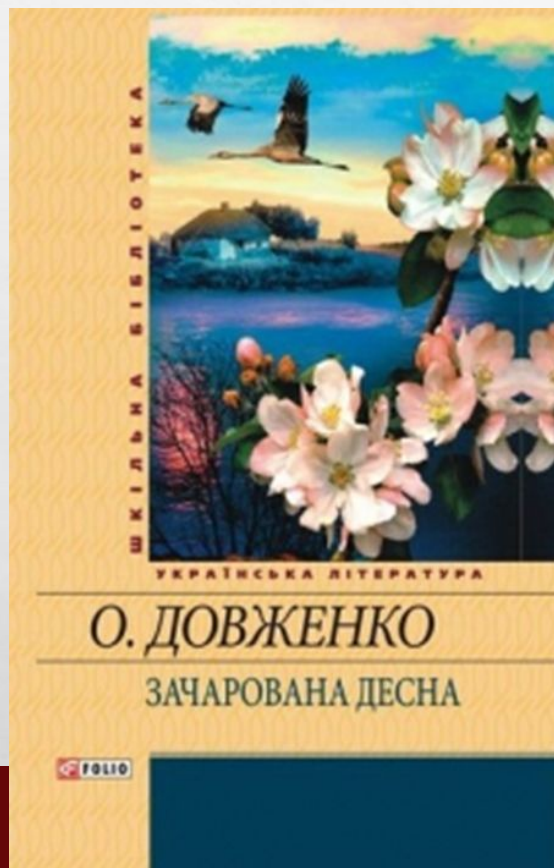
- **ЗА ЧАСІВ «ВІДЛИГИ» БУЛО РОЗПОЧАТО НЕ ОДНУ РЕФОРМУ ОСВІТНЬОГО ПРОСТОРУ. НАЙБІЛЬШ ВАГОМОЮ БУЛА ПОЛІТЕХНІЗАЦІЯ НАВЧАННЯ.**

НЕГАТИВНІ ПРОЯВИ ПОЛІТИКИ

- **У 1958Р. В М. ІВАНО-ФРАНКІВСЬКУ КДБ ВИКРИВ ГРУПУ УКРАЇНСЬКОЇ МОЛОДІ, ЯКА СТВОРИЛА ОРГАНІЗАЦІЮ “ОБ’ЄДНАНА ПАРТІЯ ВИЗВОЛЕННЯ УКРАЇНИ”.**
- **В 1961Р. БУЛА РЕПРЕСОВАНА ГРУПА ЛЬВІВСЬКИХ ЮРИСТІВ, ЯКІ ЗБИРАЛИСЯ АГІТУВАТИ ЗА КОНСТИТУЦІЙНИЙ ВИХІД УКРАЇНИ ЗІ СКЛАДУ СРСР (ВІДПОВІДНІ СТАТТІ КОНСТИТУЦІЇ СОЮЗУ І РЕСПУБЛІКИ ДАВАЛИ ТАКЕ ПРАВО). ЧЛЕНІВ ГРУПИ (Л. ЛУК’ЯНЕНКА, І. КАНДИБУ, С. ВІРУНА ТА ІН.) ЗВИНУВАТИЛИ У “ЗРАДІ БАТЬКІВЩИНИ” І ЗАСУДИЛИ НА МАКСИМАЛЬНІ СТРОКИ УВ’ЯЗНЕННЯ.**
- **УКРАЇНСЬКА РОБІТНИЧО-СЕЛЯНСЬКА СПІЛКА (УРСС) ЯКА УТВОРИЛАСЬ В 1959Р. БУЛА ОДНІЄЮ З ПЕРШИХ СПРОБ ПЕРЕХОДУ ДО ОРГАНІЗОВАНИХ МИРНИХ ФОРМ ОПОЗИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ.**
- **1961Р. КДБ “ВИКРИВ” У ЛЬВОВІ ПІДПІЛЬНУ ОРГАНІЗАЦІЮ “УКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЦЕНТР”, КЕРІВНИКА ЇЇ РОЗСТРІЛЯЛИ, ІНШИМ ДАЛИ ВЕЛИЧЕЗНІ ТЕРМІНИ УВ’ЯЗНЕННЯ.**

«ВІДЛИГА» В УКРАЇНСЬКІЙ КУЛЬТУРІ

Олександр Довженко
(1894—1956)

Максим Рильсь
(1895—1961)

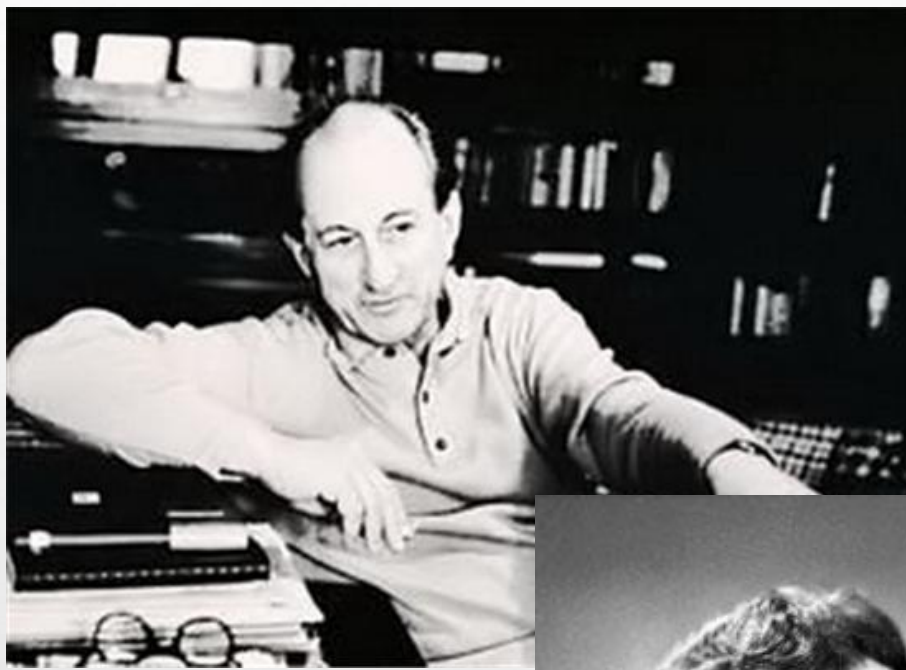

Павло Тичина
(1891—1967)

Микола Бажан

Михайло Ромм

Ельдар Рязанов

**Леонід
Гайдай**

Кадр з фільму «Застава»

«Ласкаво просимо, або Стороннім вхід заборонено»

«Людина-амфібія»

«Карнавальна ніч»

Ленінська

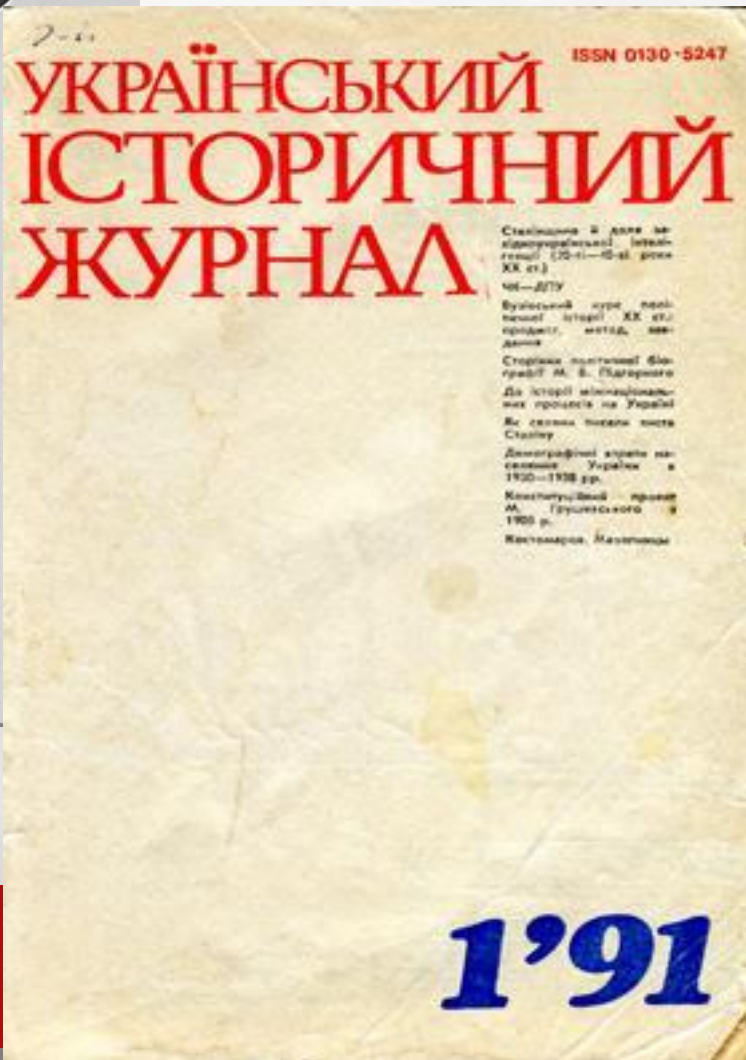

Радянське

ПРАВО

1

1958

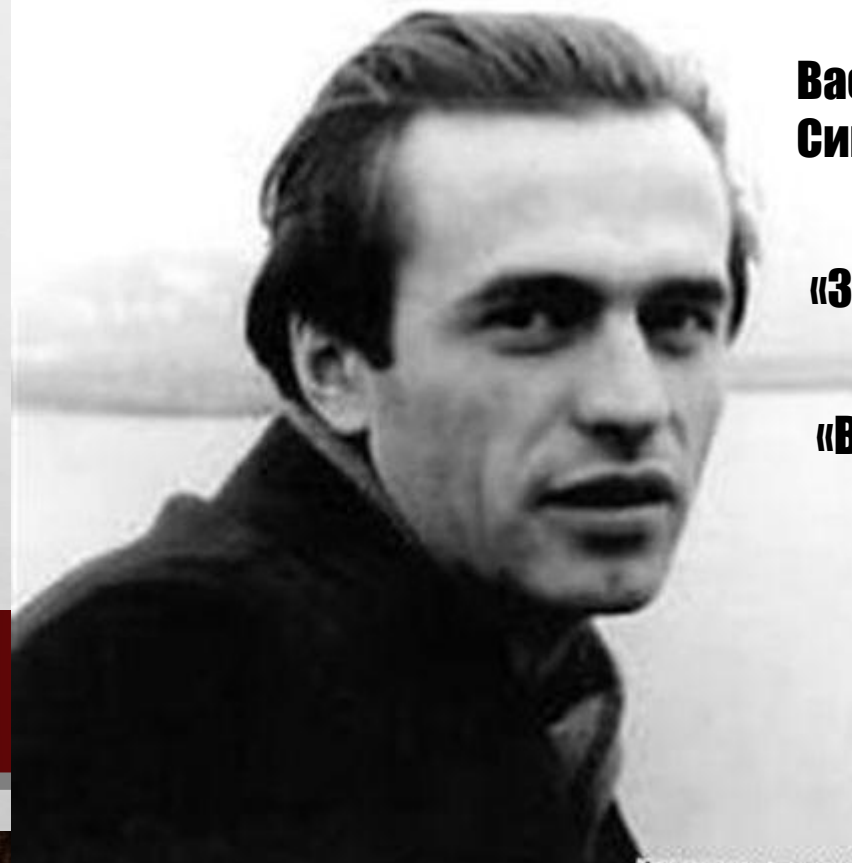

ШІСТДЕСЯТНИЦТВО В УКРАЇНСЬКІЙ КУЛЬТУРІ

- **ШІСТДЕСЯТНИКИ** — НАЗВА НОВОГО ПОКОЛІННЯ РАДЯНСЬКОЇ ТА УКРАЇНСЬКОЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ ІНТЕЛІГЕНЦІЇ, ЩО ВВІЙШЛА У КУЛЬТУРУ ТА ПОЛІТИКУ В СРСР В ДРУГІЙ ПОЛОВИНІ 1950-Х — У ПЕРІОД ТИМЧАСОВОГО ПОСЛАБЛЕННЯ КОМУНІСТИЧНО-БІЛЬШОВИЦЬКОГО ТОТАЛІТАРИЗМУ ТА ХРУЩОВСЬКОЇ «ВІДЛИГИ» І НАЙПОВНІШЕ СЕБЕ ТВОРЧО ВИЯВИЛА НА ПОШТАХ ТА В РЕВЕЛИЦІ 1960-У РОКІВ.

**Василь
Симоненко**

«Земне тяжіння»

«Вино з троянд»

«Проміння землі»

«Вітрила»

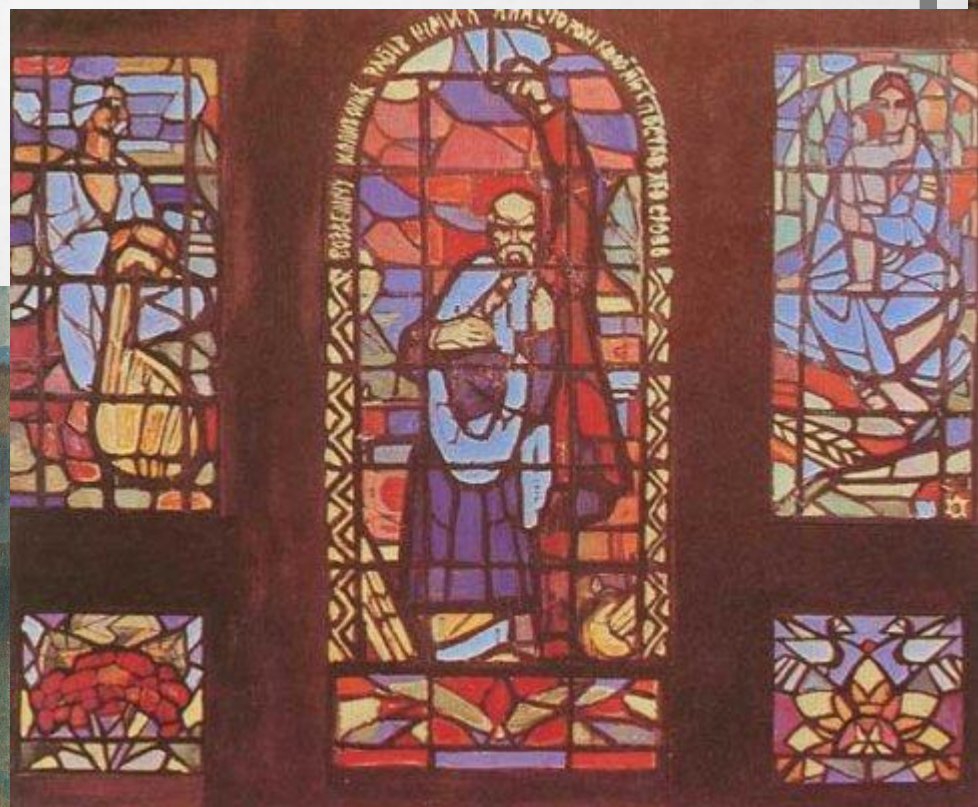
«Мандрівки серця»

Тетяна Яблонська

**Горська, Заливаха, Семинківська,
Севрук, Зубченко
вітраж «Шевченко. Мати»**

ВИСНОВКИ

- ПРАГНУВ ЗМІН, ТОМУ ВІДМЕЖУВАВСЯ ВІД ПОЛІТИКИ РЕПРЕСІЙ І ЗАВДАВ УДАРУ СТАЛІНІЗМУ
- ПОЧАВ РЕАБІЛІТАЦІЮ БЕЗНЕВИННО ЗАСУДЖЕНИХ
- «ПРОЧИНИВ ВІКНО ДО МИРУ»
- ДЕМОКРАТИЗУВАВ НАРОДНІ ГОСПОДАРСТВА
- РОЗГОРНУВ ВЕЛИКЕ ПРОМИСЛОВЕ І ЖИТЛОВЕ БУДІВНИЦТВО

- **В 1964Р. ПЕРІОД “МИРНОГО” СПІВІСНУВАННЯ СИСТЕМИ З ІНАКОМИСЛЕННЯМ ЗАКІНЧИВСЯ. В ЖОВТНІ 1964Р. БУВ УСУНЕНИЙ З ПОСАДИ ПЕРШОГО СЕКРЕТАРЯ ЦК КПРС М. ХРУЩОВА, ДО ВЛАДИ ПРИЙШЛА КОНСЕРВАТИВНА ЧАСТИНА ПАРТІЙНОЇ ВЕРХІВКИ НА ЧОЛІ З Л. БРЕЖНЄВИМ І М. СУСЛОВИМ. НАСТУПАЄ РЕАКЦІЯ.**

ЛІТЕРАТУРА

- **ІСТОРІЯ УКРАЇНИ: НОВЕ БАЧЕННЯ: У 2 Т./ ПІД РЕД. В.А. СМОЛІЯ. – К.,1996. -С.363-407.**
- **ІСТОРІЯ УКРАЇНИ/ПІД РЕД. В.А. СМОЛІЯ. – К., 1997. – С. 341 – 359.**
- **БОЙКО О. ІСТОРІЯ УКРАЇНИ. – К., 1999. – С. 440 – 472.**
- **ІСТОРІЯ УКРАЇНИ: НАВЧ. ПОСІБНИК. – С. 326 – 360.**
- **АВТОРХАКОВ А. ИМПЕРИЯ КРЕМЛЯ .М.: МИНСК, 1991.**
- **ПОЛІТИЧНА ДУМКА УКРАЇНСЬКИХ РАДЯНСЬКИХ ДИСИДЕНТІВ // ЛИСЯК-РУДНИЦЬКИЙ І. НАРИСИ З ІСТОРІЇ НОВОЇ УКРАЇНИ – ЛЬВІВ, 1991.**
- **САВЕЛЬЄВ В. 50-ТІ – 80-ТІ: ЧАС ПОШУКІВ І ВТРАЧЕНИХ МОЖЛИВОСТЕЙ // ПРО МИНУЛЕ – ЗАРАДИ МАЙБУТНЬОГО. – К.,89.**
- **СТОРІНКИ ІСТОРІЇ УКРАЇНИ: ХХ СТ. – К.,92.**
- **ШЕЛЕСТ П. ВСЕ, ЩО СКОЇТЬСЯ, Я ПЕРЕДБАЧИВ // УКРАЇНА. – 1990. – №21 – 23.**

ДЯКУЮ ЗА УВАГУ!